

สารบัญ

หมวดที่ 1: กรอบวิเคราะห์ประเภทความเสี่ยงทางการเมือง และการบริหารความเสี่ยงด้วยสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	1
--	---

1. ข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศและความเสี่ยงทางการเมือง ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง	3
1.1 ความเสี่ยงทางการเมืองที่เข้มข้นขึ้นกับภูมิทัศน์การลงทุนในโลก แห่งการเปลี่ยนแปลง	4
1.1.1 แนวคิดเรื่องความเสี่ยงทางการเมือง	4
1.1.2 ประเภทความเสี่ยงทางการเมืองในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง	6
1.2 ตัวอย่างความเสี่ยงทางการเมืองในบริบทโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง	7
1.3 ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงทางการเมืองต่อการลงทุน ในต่างประเทศ	24
1.4 แนวทางการจัดการความเสี่ยงทางการเมือง	25
1.4.1 เครื่องมือบริหารความเสี่ยงทางการเมืองทั่วไป	25
1.4.2 สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน เครื่องมือบริหารความเสี่ยง ทางการเมืองสำหรับการลงทุนในต่างประเทศ	26
2. ความเป็นมาของสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	29
2.1 การคุ้มครองการลงทุนในยุคล่าอาณานิคม	29
2.2 การคุ้มครองการลงทุนในยุคหลังล่าอาณานิคม	32
2.3 การคุ้มครองการลงทุนในยุคสากล	36
2.4 การคุ้มครองการลงทุนในยุคอนาคตแห่งการเปลี่ยนแปลง	38
3. ภาพรวมของสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	40
3.1 คุ้มครองอะไรและคุ้มครองใคร: การลงทุนและนักลงทุน	42
3.1.1 การลงทุนที่ได้รับความคุ้มครอง	42
3.1.2 นักลงทุนที่เข้าข่ายได้รับการคุ้มครอง	42

3.2 สิทธิการคุ้มครองการลงทุน	43
3.2.1 การปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเที่ยงธรรม	43
3.2.2 การให้ความคุ้มครองและความปลอดภัยอย่างเต็มที่	60
3.2.3 การชดเชยความเสียหาย	62
3.2.4 การไม่เลือกปฏิบัติ: การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติและคนชาติที่สาม	62
3.2.5 มาตรการตามอำเภอใจและไม่สมเหตุสมผล	65
3.2.6 การคุ้มครองจากการเวนคืน	66
3.2.7 การโอนโดยเสรี	67
3.2.8 การปฏิบัติตามพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	67
3.2.9 การใช้สิทธิฟ้องร้องรัฐด้วยกระบวนการอนุญาโตตุลาการ	71
3.2.10 ข้อต่อสู้ของรัฐบาลในการฟ้องร้อง	72
3.3 ภูมิทัศน์ของสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน และข้อพิพาทการลงทุนในโลก	73
3.3.1 ภาพรวมสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศ	73
3.3.2 ภาพรวมสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนของไทย	74
3.3.3 ภาพรวมข้อพิพาทภายใต้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	74
4. สนธิสัญญาคุ้มครองอะไรและคุ้มครองใคร: นิยามการลงทุนและนักลงทุน	75
4.1 การลงทุนใดบ้างจะได้รับการคุ้มครอง	77
4.1.1 นิยาม “การลงทุน” ตามสนธิสัญญา	77
4.1.2 นิยามการลงทุนตามมาตรา 25 ของอนุสัญญาว่าด้วยการระงับ ข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างรัฐกับคนชาติของรัฐอื่น	79
4.1.3 เงื่อนไขของการลงทุนที่จะได้รับความคุ้มครอง	81
4.2 นักลงทุน	92
4.2.1 บุคคลธรรมดา	92
4.2.2 นิติบุคคล	93
4.3 การใช้สิทธิฟ้องร้องของผู้ถือหุ้น	97
4.3.1 การฟ้องร้องโดยบริษัทท้องถิ่นที่นักลงทุนถือหุ้น	97
4.3.2 ข้อเรียกร้องโดยบริษัทแม่ในฐานะผู้ถือหุ้น	98

4.3.3 ข้อเรียกร้องโดยผู้ถือหุ้นทางอ้อม	100
4.3.4 ข้อเรียกร้องโดยบริษัทตัวกลาง	104
4.4 การจัดโครงสร้างบริษัทเพื่อรับสิทธิประโยชน์ตามสนธิสัญญา ฯ	106

หมวดที่ 2 การประยุกต์ใช้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน เพื่อระงับข้อพิพาทจากความเสี่ยงทางการเมือง	113
---	-----

5. สิทธิในการได้รับการส่งเสริมการลงทุนและการอนุญาตเข้ามาลงทุน	115
--	-----

5.1 พันธกรณีของรัฐผู้รับการลงทุนในการส่งเสริมการลงทุน	118
5.1.1 ขอบเขตของการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายภายใน	118
5.2 การลงทุนต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายใน	120
5.2.1 เงื่อนไขการปฏิบัติตามกฎหมายภายในของการลงทุน	120
5.2.2 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความชอบด้วยกฎหมาย	121
5.2.3 ผลของการละเมิดข้อกำหนดด้วยความชอบด้วยกฎหมาย	122
5.3 การห้ามกำหนดเงื่อนไขการลงทุน	125
5.3.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมาตรการกำหนดเงื่อนไขการลงทุน	126
5.3.2 มาตรการกำหนดเงื่อนไขการลงทุน และความตกลงองค์การการค้าโลก	126
5.3.3 มาตรการกำหนดเงื่อนไขการลงทุน และสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	127

6. การเยียวยาความเสียหายจากการละเมิดสัญญา	132
--	-----

6.1 การละเมิดสัญญาเพียงอย่างเดียวไม่ถือเป็นการละเมิดสนธิสัญญา คุ้มครองการลงทุนหรือกฎหมายระหว่างประเทศ	133
6.2 การใช้ข้อบทต่าง ๆ ในสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน เพื่อเยียวยาการละเมิดสัญญา	135
6.2.1 ข้อบทว่าด้วยการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเที่ยงธรรม	135
6.2.2 การใช้ข้อบทว่าด้วยการปฏิบัติตามพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	138
6.2.3 การเวนคืนสิทธิทางสัญญา	138

6.3	แนวทางการใช้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน ในกรณีต่างๆ ที่เกี่ยวกับพันธกรณีตามสัญญา	140
6.3.1	การแทรกแซงสัญญาโดยหน่วยงานภาครัฐ	140
6.3.2	การไม่ปฏิบัติตามสัญญา	143
6.3.3	การบอกเลิกสัญญา	148
6.3.4	การเพิกถอนสัมปทานประเภทต่าง ๆ	151
7.	การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการลงทุน	154
7.1	ข้อบทในสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนและเสถียรภาพทางกฎหมาย	155
7.2	ตัวอย่างการใช้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนในกรณีการแก้ไขกฎหมาย	156
7.2.1	การออกหรือแก้ไขกฎหมายเพื่อยึดคืนกิจการ ของนักลงทุนมาเป็นของรัฐ	156
7.2.2	ลักษณะการแก้ไขกฎหมายที่เข้าข่ายการละเมิดสนธิสัญญาฯ	163
7.2.3	การแก้ไขกฎหมายที่ขัดต่อคำมั่นที่รัฐผู้รับการลงทุนให้ต่อนักลงทุน	165
7.2.4	การแก้ไขกฎหมายเพื่อสร้างความได้เปรียบแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	174
7.2.5	การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เท่าเทียมกัน	175
8.	ความเสี่ยงจากการถูกยกเลิกใบประกอบธุรกิจ	178
8.1	การถูกเพิกถอนใบประกอบธุรกิจและสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	179
8.2	ตัวอย่างการใช้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนในกรณีการเพิกถอน ใบประกอบธุรกิจและใบอนุญาตต่าง ๆ	180
8.2.1	การปฏิเสชนโยบายการทำธุรกิจที่ขัดต่อคำมั่นของหน่วยงานของรัฐ	180
8.2.2	การแทรกแซงกระบวนการต่อใบอนุญาตประกอบธุรกิจ	181
8.2.3	การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจแบบเลือกประติบัติ	182
8.2.4	กระบวนการต่อใบอนุญาตประกอบธุรกิจที่ไม่โปร่งใส และตามอำเภอใจ	183
8.2.5	การปฏิเสธการต่ออายุสัมปทานโดยอ้างเงื่อนไข ที่ได้ประกาศย้อนหลัง	184
8.2.6	การเพิกถอนสิทธิของนักลงทุนโดยคำตัดสินของศาลท้องถิ่น	186
8.2.7	การปฏิเสชนโยบายประกอบธุรกิจในระดับท้องถิ่น	187

8.2.8 การปฏิเสธการออกหรือต่อใบประกอบธุรกิจ ที่ไม่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์	189
8.2.9 การปฏิเสธใบประกอบธุรกิจด้วยเหตุที่นักลงทุนไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์	190
8.3 การเสียสิทธิของนักลงทุนจากการไม่เปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วน	192
8.4 การปฏิเสธใบประกอบธุรกิจเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชุมชน โดยไม่เลือกปฏิบัติ	193
9. มาตรการทางภาษีและสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	195
9.1 ข้อบทสนธิสัญญาที่อาจนำมาใช้สำหรับมาตรการทางภาษี	197
9.2 แนวทางการใช้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนกับมาตรการทางภาษี	199
9.2.1 มาตรการขึ้นภาษีอย่างมีนัยสำคัญ	199
9.2.2 มาตรการที่มีการใช้อำนาจของรัฐโดยมิชอบ	201
9.2.3 มาตรการทางภาษีแบบเลือกปฏิบัติ	206
9.2.4 มาตรการบังคับการเก็บภาษี	208
10. การเวนคืนทรัพย์สิน	211
10.1 การใช้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนเพื่อเยี่ยวยามาตรการเวนคืนในปัจจุบัน ..	213
10.1.1 ประเภทของมาตรการเวนคืน	215
10.1.2 เงื่อนไขการเวนคืนโดยชอบธรรม	217
10.1.3 ข้อได้เปรียบของการใช้สนธิสัญญาฯ เมื่อเทียบกับกฎหมายภายใน ...	219
10.2 การนำสนธิสัญญาฯ มาใช้กับมาตรการเวนคืน	219
10.2.1 การเยี่ยวยาความเสียหายจากมาตรการเวนคืนทางตรง ที่ไม่มีการชดเชยเงิน	219
10.2.2 การเยี่ยวยาจากมาตรการเวนคืนที่มีเงินชดเชยไม่เพียงพอ	222
10.2.3 มาตรการเวนคืนที่มีชอบด้วยกระบวนการทางกฎหมาย	224
10.2.4 มาตรการยุติกิจการโครงสร้างพื้นฐานมาเป็นของรัฐ	225
10.2.5 มาตรการเวนคืนที่เกิดจากข้อพิพาททางภูมิรัฐศาสตร์	227
10.2.6 มาตรการเวนคืนที่มีได้เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของรัฐ	229

11. มาตรการเลือกปฏิบัติและการลงทุนในต่างประเทศ	231
11.1 แนวความคิดหลักเรื่องการเลือกปฏิบัติ	232
11.1.1 ข้อบทสนธิสัญญาฯ ที่เกี่ยวข้อง	232
11.1.2 องค์ประกอบหลักในการตีความเรื่องการเลือกปฏิบัติ	233
11.2 ตัวอย่างมาตรการที่ขัดกับการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ	234
11.2.1 มาตรการจ่ายค่าตอบแทนการผลิตไฟฟ้าให้นักลงทุนต่างชาติ ที่ด้อยกว่าคนชาติ	234
11.2.2 มาตรการให้เงินช่วยเหลือธนาคารต่างชาติที่ประสบปัญหาวิกฤต เศรษฐกิจเกี่ยวกับธนาคารท้องถิ่น	235
11.2.3 การบังคับใช้กฎหมายภาษีที่แตกต่างกันระหว่างบริษัทต่างชาติ และบริษัทคนชาติที่อยู่ในสภาวะการถดถอยกัน	236
11.2.4 การบังคับใช้มาตรการโดยหน่วยงานของรัฐที่แตกต่างกันระหว่าง บริษัทต่างชาติและบริษัทคนชาติที่อยู่ในสภาวะการถดถอยกัน	236
11.2.5 กระบวนการทางปกครองที่ต่างกันสำหรับบริษัทต่างชาติ และบริษัทคนชาติที่อยู่ในสภาวะการถดถอยกัน	238
11.3 การละเมิดข้อบทการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง หรือเยี่ยงชาติที่สาม	239
11.3.1 กรณีที่คนชาติที่สามในสภาวะการถดถอยกันได้รับ การปฏิบัติที่ดีกว่า	239
11.3.2 การอ้างสิทธิการคุ้มครองที่ดีกว่าในสนธิสัญญาฯ ที่รัฐผู้รับการลงทุนทำกับรัฐอื่น	241
11.3.3 การอ้างสิทธิในกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐและเอกชน	250
12. ความเสี่ยงจากกระบวนการศาลหรือกระบวนการทางปกครอง ของหน่วยงานของรัฐ	254
12.1 การใช้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนในกรณีกระบวนการพิจารณา โดยหน่วยงานของรัฐมีความผิดปกติ	255
12.2 แนวทางการใช้สนธิสัญญาฯ สำหรับกระบวนการทางปกครอง ที่มีความผิดปกติ	256
12.2.1 กระบวนการที่ไม่ให้โอกาสนักลงทุนชี้แจง	256
12.2.2 กระบวนการพิจารณาที่มีความล่าช้า	257

12.2.3 การทำทนายกระบวนการยุติธรรม	260
12.2.4 การแทรกแซงของหน่วยงานของรัฐในกระบวนการศาล	267
13. มาตรการจำกัดการโอนเงินโดยเสรี	268
13.1 เงื่อนไขและขอบเขตของสิทธิประโยชน์เรื่องการโอนโดยเสรีภายใต้ สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	270
13.1.1 การโอนโดยเสรีเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้รับความคุ้มครอง	270
13.1.2 ข้อยกเว้นการโอนโดยเสรี: สิทธิของรัฐในการจำกัดการโอน ในกรณีวิกฤตเศรษฐกิจ.....	271
13.2 การใช้มาตรการจำกัดการโอนในกรณีที่ไม่ใช่ข้อยกเว้นในสนธิสัญญา	272
13.3 ข้อพิพาทที่มีมูลจากมาตรการจำกัดการโอนโดยเสรี	273
13.3.1 การโอนที่จะได้รับความคุ้มครองภายใต้สนธิสัญญา จะต้องเกี่ยวข้องกับการลงทุน	273
13.3.2 ข้อกำหนดเรื่องการโอนที่เป็นภาระต่อนักลงทุน	275
13.4 มาตรการจำกัดการโอนเงินทุน: เครื่องมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญของรัฐ	276
13.5 เสรีภาพของการโอนเงินที่มีอยู่จริง	277
13.6 เสรีภาพในการโอนและการยึดทรัพย์สิน	278
14. การคุ้มครองการลงทุนในสถานการณ์ความขัดแย้งหรือสงคราม	280
14.1 การคุ้มครองการลงทุนในสถานการณ์ความขัดแย้ง	282
14.1.1 สถานการณ์ที่เข้าข่ายการได้รับความคุ้มครองภายใต้ข้อบท การให้ความคุ้มครองและความปลอดภัยอย่างเต็มที่	283
14.1.2 หน้าที่ให้ความคุ้มครองนักลงทุนอย่างสุดความสามารถ	284
14.1.3 ผู้กระทำการให้เกิดความเสียหาย	286
14.1.4 ลักษณะความเสียหายที่ได้รับความคุ้มครอง	289
14.1.5 ปัจจัยสำคัญในการประเมินความรับผิดชอบของรัฐ ในการให้ความคุ้มครองการลงทุน	291
14.2 การชดเชยค่าเสียหายต่อนักลงทุนต่างชาติตามที่ได้จ่ายให้กับคนชาติ	293
14.3 การชดเชยค่าเสียหายจากสงครามโดยไม่ต้องพิสูจน์ความผิดของรัฐ	295

15. มาตรการด้านสาธารณสุขและด้านสิ่งแวดล้อม และความเสี่ยงต่อ

การลงทุน	297
15.1 อำนาจของรัฐในการใช้มาตรการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	299
15.2 มาตรการด้านสาธารณสุขและผลกระทบต่อการลงทุน	300
15.2.1 มาตรการด้านสาธารณสุขบนพื้นฐานของมาตรฐาน หรือกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศ	300
15.2.2 มาตรการด้านสาธารณสุขและความคาดหวังของนักลงทุน ต่อความเข้มข้นของกฎระเบียบ	302
15.3 มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม	305
15.3.1 การบังคับใช้มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย โดยชอบธรรม	306
15.3.2 การพิสูจน์ว่าความเสียหายเกิดจากมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม	307
15.3.3 การใช้ข้ออ้างเรื่องสิ่งแวดล้อมในการปกป้องคนชาติ	307
15.3.4 กระบวนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ล่าช้า	308
15.3.5 มาตรการที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	310

หมวดที่ 3 การเรียกร้องสิทธิประโยชน์โดยการฟ้องร้องรัฐด้วยกลไก

อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ	315
-----------------------------------	-----

16. เมื่อคู่กรณีในข้อพิพาทเป็นรัฐวิสาหกิจ	317
16.1 หลักความรับผิดชอบของรัฐต่อการกระทำของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	318
16.1.1 หลักการว่าด้วยความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมายระหว่างประเทศ	319
16.1.2 การกระทำของรัฐวิสาหกิจที่ถือเป็นการกระทำของรัฐ	321
16.2 แนวทางการนำสนธิสัญญาฯ ไปใช้ในการฟ้องร้องรัฐ สำหรับการกระทำของรัฐวิสาหกิจ	322
16.2.1 การละเมิดสัญญา	322
16.2.2 การผิดชำระหนี้	326
16.2.3 การเป็นหุ้นส่วนกับรัฐวิสาหกิจไม่ใช่เป็นการรับประกัน เรื่องความเสี่ยงทางธุรกิจ	327

16.2.4 ข้อปฏิเสธความรับผิดชอบไม่สามารถทำให้รัฐ พ้นความรับผิดชอบจากการกระทำของรัฐวิสาหกิจได้	328
17. ภัยคุกคามทางไซเบอร์และสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	329
17.1 ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในบริบทของข้อพิพาททางภูมิรัฐศาสตร์ ระหว่างประเทศ	331
17.2 การใช้สนธิสัญญา สำหรับภัยคุกคามทางไซเบอร์	332
17.2.1 สิทธิพยานดิจิทัลและการลงทุนที่ได้รับความคุ้มครอง	332
17.2.2 การใช้ข้อบทการให้ความคุ้มครองและความปลอดภัยอย่างเต็มที่	333
17.2.3 ภัยคุกคามทางไซเบอร์และข้อบทว่าด้วยการประติบัติที่เป็นธรรม และเที่ยงธรรม	334
17.2.4 การเวนคืนและภัยคุกคามทางไซเบอร์	334
17.3 ประเมินแนวโน้มการใช้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนกับภัยคุกคาม ทางไซเบอร์ในอนาคต	334
18. สิทธิในการฟ้องร้องรัฐด้วยกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ระหว่างประเทศภายใต้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	335
18.1 การระงับข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างรัฐตามกฎหมายระหว่างประเทศ ...	336
18.1.1 การคุ้มครองทางการทูต	336
18.1.2 การระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับรัฐภายใต้สนธิสัญญาคุ้มครอง การลงทุน.....	338
18.2 การระงับข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนภายใต้สนธิสัญญา ...	339
18.2.1 เงื่อนไขและหลักเกณฑ์การฟ้องร้องภายใต้กลไกอนุญาโตตุลาการ ของสนธิสัญญา.....	339
18.2.2 กระบวนการอนุญาโตตุลาการ	342
18.3 สิทธิในการได้รับการชดเชยค่าเสียหาย	349
18.3.1 มาตรฐานการชดเชยในกรณีเวนคืน	349
18.3.2 มาตรฐานการชดเชยในกรณีอื่น ๆ	350
18.3.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณค่าเสียหาย	351
18.4 การบังคับตามคำชี้ขาดและประเด็นที่เกี่ยวข้อง	353

18.4.1 การบังคับตามคำชี้ขาดภายใต้ข้อบังคับอนุญาโตตุลาการของ คณะกรรมการการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	352
18.4.2 การบังคับตามคำชี้ขาดภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการระงับ ข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างรัฐกับคนชาติของรัฐอื่น	358
19. ข้อต่อสู้ของรัฐในข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศ	361
19.1 ภาพรวมข้อต่อสู้ของรัฐในการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน ภายใต้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	362
19.2 ข้อยกเว้นตามสนธิสัญญาฯ	365
19.2.1 การตีความข้อยกเว้นทั่วไป	366
19.2.2 ข้อยกเว้นด้านความมั่นคง	367
19.2.3 ข้อยกเว้นอื่น ๆ ในสนธิสัญญาฯ	367
19.3 ข้อต่อสู้ตามกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ	368
19.3.1 เหตุสุดวิสัย	369
19.3.2 สถานการณ์ที่จำเป็น	371
19.3.3 ความยินยอมและการละสิทธิ	375
19.3.4 ภาวะคับขัน	376
19.3.5 มาตรการตอบโต้	377
19.3.6 หลักการยอมรับโดยไม่ได้แย้งคัดค้านและหลักกฎหมายปิดปาก	377
19.4 มาตรการป้องกัน	379
หมวดที่ 4 นโยบายการคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศของไทย และการคุ้มครองการลงทุนไทยในอาเซียน	383
20. นโยบายการทำสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนของไทย	385
20.1 ยุทธศาสตร์การจัดทำสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนของไทย	386
20.1.1 ภาพรวมและสาระสำคัญของสนธิสัญญาฯ ของไทย	386
20.1.2 กระบวนการจัดทำนโยบายด้านการคุ้มครองการลงทุน ระหว่างประเทศของไทย	388

20.2 ข้อพิพาทภายใต้สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	
และผลกระทบต่อนโยบายการจัดทำสนธิสัญญา	391
20.2.1 บทเรียนจากคดีแรก <i>Walter Bau v Thailand</i>	392
20.2.2 คดีเหมืองทองชาตรี <i>Kingsgate v Thailand</i>	400
20.2.3 ถอดบทเรียนจากข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศ	
ของไทย	405
20.2.4 พัฒนาการเชิงบวกภายหลังจากข้อพิพาทด้านการลงทุน	
ระหว่างประเทศ	407
20.3 ทิศทางและอนาคตของนโยบายการคุ้มครองการลงทุนระหว่าง	
ประเทศของไทย	409
20.3.1 การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสนธิสัญญา	409
20.3.2 การนำพันธกรณีระหว่างประเทศมาปรับใช้	409
21. การคุ้มครองการลงทุนไทยในอาเซียนและสนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุน	410
21.1 ความคุ้มครองการลงทุนไทยในอาเซียนภายใต้เครือข่าย	
สนธิสัญญาคุ้มครองการลงทุนในระดับทวิภาคีและอาเซียน	412
21.1.1 ขอบเขตการคุ้มครองการลงทุนในสนธิสัญญา ระดับทวิภาคี	
และความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน	414
21.1.2 สิทธิการคุ้มครอง	418
21.2 แนวโน้มการระงับข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างรัฐ	
และเอกชนในอาเซียนภายใต้สนธิสัญญา	425
21.2.1 ข้อพิพาทภายใต้ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน	425
21.2.2 คดีภายใต้สนธิสัญญา ที่เกี่ยวข้องกับประเทศอาเซียน	427
บรรณานุกรม	436
ประวัติผู้เขียน	455